

**Mükellefin ölümü nedeniyle verilen beyannamede tevkif yoluyla
ödenen vergilerden mahsup imkanı bulunmayan vergi iade
alacağının mirasçılarının vergi borçlarına mahsup yapılıp
yapılmayacağı**

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[121-19/6]-229870
Tarih	02.09.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 38418978-120[121-19/6]-E.229870

02.09.2020

Konu : Mükellefin ölümü nedeniyle verilen beyannamede tevkif yoluyla ödenen vergilerden
mahsup imkanı bulunmayan vergi iade alacağının mirasçılarının vergi borçlarına
mahsup yapılıp yapılmayacağı

İlgi : 25.03.2019 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, serbest meslek mükellefi olduğunuzu yine serbest meslek mükellefi olan eşinizin 18.02.2019 tarihinde vefat ettiğini, mirasçı olarak ölüm (kıst dönem) beyannamesini 27.03.2019 tarihinde tahakkuk ettirdiğinizi, verilen beyannamede kesinti yoluyla ödenen vergilerden mahsup imkanı bulunmayan 31.297,06.-TL gelir vergisi iade alacağının doğduğu belirtilerek, diğer varisi olan oğlunuzun muvafakat etmesi nedeniyle, eşinizin 2018 takvim yılından doğan vergi alacağının, şahsınıza ait vergi borçlarına mahsup edilip edilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Kanununun "*Serbest Meslek Kazancının Tarifi*" başlıklı 65 inci maddesinde; "*Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.*"

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmıyan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır....." hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun "*Yıllık beyannamenin verilmesi*" başlıklı 92 nci maddesinde, ölüm halinde yıllık beyannamenin ölüm tarihinden itibaren 4 ay içerisinde verileceği hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "*Vergi Tevkifatının Mahsubu*" başlıklı 121 inci maddesinde, "*Yıllık beyannamede gösterilen gelire dâhil kazanç ve iratlardan bu kanuna göre kesilmiş bulunan vergiler beyanname üzerinden hesaplanan Gelir Vergisinden mahsup edilir.*"

Mahsubu yapılan miktar Gelir Vergisinden fazla olduğu takdirde aradaki fark vergi dairesince mükellefe bildirilir ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine red ve iade olunur...." hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "*1. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Mahsup ve İadesi*" başlıklı bölümünde, "...

1.3. Diğer Vergi Borçlarına Mahsup veya Nakden İade

1.3.1. Mahsup Yoluyla İade

Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyannamedeki mahsuplar sonunda kalan kısmının diğer vergi borçlarına mahsup talebi tutarına bakılmaksızın, inceleme raporu ve teminat aranılmadan yerine getirilir.

Bunun için mahsup talebinin dilekçe ile yapılması ve yıl içinde yapılan tevkifatlarla ilişkin tablonun dilekçe ekinde yer alması gerekmektedir. Söz konusu tablonun daha önce yıllık beyanname ekinde yer almış olması halinde, mahsup dilekçesi yeterli olacaktır. Mahsup dilekçesi ve ilgili tablonun ibraz edilmiş olması kaydıyla, mükelleflerin vergi borçlarına ilişkin mahsup talepleri yıllık beyannamenin verildiği tarih esas alınarak yerine getirilir.

...

1.3.2. Nakden İade

...

Nakden iade edilebilir aşamaya gelen alacağın üçüncü şahısların vergi borçlarına mahsubu talep edilebilir. Bu mahsup işlemine ilişkin verilecek dilekçede (Ek:2), lehine mahsup talebinde bulunulan kişinin adı-soyadı veya ünvanı, vergi kimlik numarası, bağlı olduğu vergi dairesi ile borcun türü, miktarı ve dönemi bildirilir. Bu şekilde yapılan mahsup talepleri düzeltme fişinin onaylandığı tarih itibarıyla yerine getirilir.

..." açıklamaları yer almaktadır.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 12 nci maddesinde; ölüm halinde mükelleflerin ödevlerinin, mirası reddetmemiş kanuni ve mansup mirasçılarına geçeceği, ancak mirasçılardan her birinin ölen kişinin vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu olacakları, 16 ncı maddesinde; vergi kanunlarında hüküm bulunmayan hallerde ölüm dolayısıyla mirasçılara geçen ödevlerin yerine getirilmesinde bildirme ve beyanname verme sürelerine üç ay ekleneceği, 164 üncü maddesinde ise ölümün işi bırakma hükmünde olduğu, ölümün mükellefin mirası reddetmemiş mirasçıları tarafından vergi dairesine bildirileceği, mirasçılardan herhangi birinin ölümü bildirmesinin diğer mirasçıları bu ödevden kurtaracağı hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, eşinizin vefatından önceki gelirlerine ilişkin olarak 2018 yılı için vermiş olduğunuz kıst dönem yıllık gelir vergisi beyannamesinde, serbest meslek kazançları nedeniyle tevkif yoluyla ödenen vergilerin gelir vergisinden fazla olması nedeniyle kalan 31.297,06 TL gelir vergisi iade alacağının, 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde, nakden iade edilebilir aşamaya gelmesi halinde, hisseleri oranında mirasçıların vergi borçlarına mahsup edilmesi mümkün olup, diğer varislerin muvafakat vermesi durumunda varislerden birinin borcuna mahsup edilebileceği de tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 17.09.2026